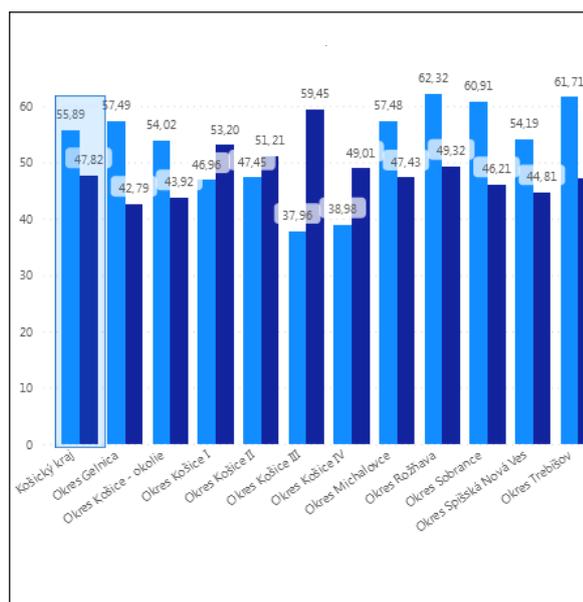
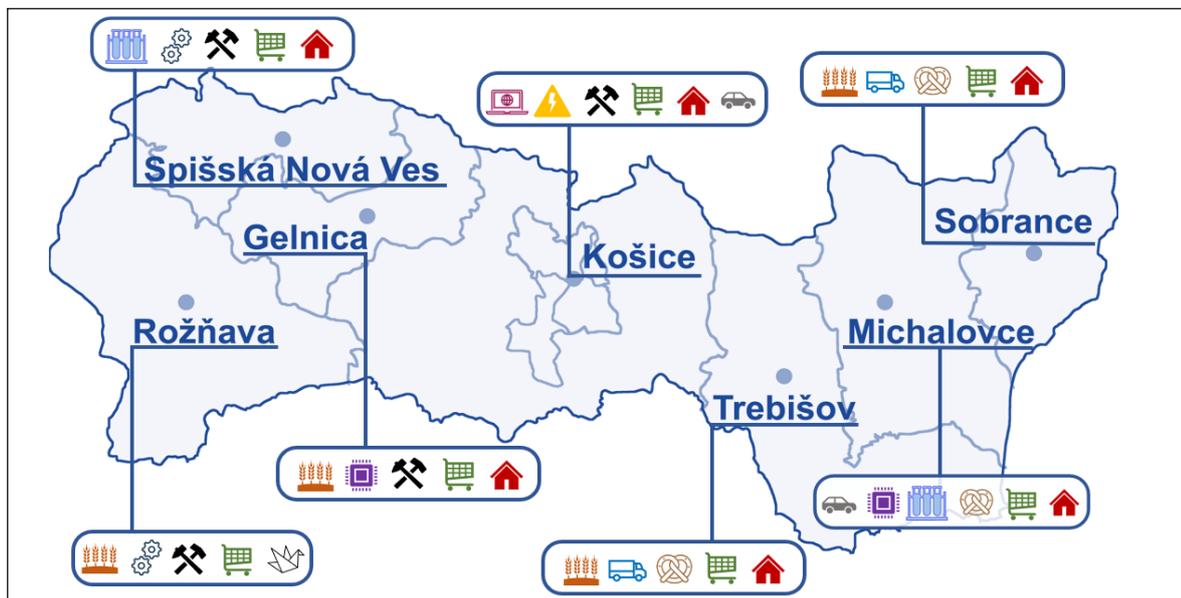

Obstarávateľ:

Úrad Košického samosprávneho kraja

Nám. Maratónu Mieru 1

042 66 Košice

„Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021 - 2030“

Oznámenie o strategickom dokumente

Apríl 2023

Spracovateľ dokumentácie:

EKOJET, s.r.o.
priemyselná a krajinná ekológia

Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika

Tel.:(+421 2) 45 69 05 68

e-mail: info@ekojet.sk

www.ekojet.sk

Obsah

Úvod	1
I. Základné údaje o obstarávateľovi	2
II. Základné údaje o strategickom dokumente	2
1. Názov.....	2
2. Charakter dokumentu.....	2
3. Hlavné ciele	3
4. Obsah (Osnova).....	5
5. Uvažované variantné riešenia	5
6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.....	5
7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.....	5
8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu	6
9. Druh schvaľovacieho dokumentu	6
III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia	7
1. Požiadavky na vstupy	7
2. Údaje o výstupoch.....	10
3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	10
4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.....	11
5. Vplyvy na chránené územia (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území Natura 2000, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.) vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie	11
6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu	13
7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice	13
IV. Dotknuté subjekty	15
1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.....	15
2. Zoznam dotknutých subjektov	15
3. Dotknuté susedné štáty.....	15
V. Doplnujúce údaje	16
1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).....	16
2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.....	16
VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia	17
VII. Potvrdenie správnosti údajov	17
1. Meno spracovateľa oznámenia.....	17
2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	17

Použité skratky

CHA	Chránený areál
CHKP	Chránený krajinný prvok
CNIC	Cassovia New Industry Cluster
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EK	Európska komisia
EP	Európske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
ICKK	Inovačné centrum Košického kraja
IT	Informačné technológie
IÚS KK	Integrovaná územná stratégia Košického kraja
CHVO	Chránená vodohospodárska oblasť
KSK	Košický samosprávny kraj
MCHÚ	Maloplošné chránené územia
MK	Ministerstvo kultúry SR
MD	Ministerstvo dopravy SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Natura 2000	Sústava chránených území členských štátov Európskej únie
NPP	Národná prírodná pamiatka
NPR	Národná prírodná rezervácia
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OP	Ochranné pásma
PHRSR KK	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického kraja
PP	Prírodná pamiatka
PR	Prírodná rezervácia
PRV	Program rozvoja vidieka
RIS KK	Regionálna inovačná stratégia Košického kraja
RO	Riadiaci orgán
SPR	Strategický plánovací región
VÚC	Vyšší územný celok
SR	Slovenská republika
ŠOP SR	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
STN	Slovenská technická norma
ÚKSK	Úrad Košického samosprávneho kraja
UMR	Udržateľný mestský rozvoj
Z. z.	Zbierka zákonov Slovenskej republiky

Úvod

Predmetom tohto oznámenia je posúdenie strategického dokumentu: „Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021 - 2030“ (ďalej aj ako „RIS KK“, resp. „strategický dokument“).

RIS KK je strategickým dokumentom s dosahom na územie VÚC – Košického kraja (obce a mestá na území Košického kraja).

Víziou RIS KK do roku 2030 je zlepšiť život obyvateľov kraja a stať sa konkurencieschopným, ekonomicky prosperujúcim a pre ľudí atraktívnejším krajom prostredníctvom podpory a realizácie inovácií a celého inovačného ekosystému a jeho aktérov.

Materiál bol spracovaný na základe strategického dokumentu: „Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021-2030“, Úrad Košického samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja, 2021.

I. Základné údaje o obstarávateľovi

- 1. Názov:** Košický samosprávny kraj
- 2. Identifikačné číslo:** 35 541 016
- 3. Adresa sídla:** Úrad Košického samosprávneho kraja
Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
- 4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:** JUDr. Boris Bilčak – riaditeľ Úradu KSK
Úrad Košického samosprávneho kraja
Nám. Maratónu Mieru 1, 042 66 Košice
email: riaditel@vucke.sk
Tel. číslo: 055 / 7268 141
- 5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:** Ing. Matej Ovčiarka – vedúci odboru regionálneho rozvoja
Úrad Košického samosprávneho kraja
Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
email: matej.ovciarka@vucke.sk
Tel. číslo: 055 / 6196 650
- Ing. Angelika Theinerová – vedúca referátu
Referát sekretariátu Rady Partnerstva
Úrad Košického samosprávneho kraja
Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
email: angelika.theinerova@vucke.sk
Tel. číslo: 055 / 6196 692

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

„Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021-2030“

2. Charakter dokumentu

Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021-2030 je strategickým dokumentom s dosahom na územie VÚC Košického kraja. Zámerom strategického dokumentu je využiť a zvýšiť inovačný potenciál Košického kraja, zlepšiť život obyvateľov kraja a stať sa konkurencieschopným, ekonomicky prosperujúcim a pre ľudí atraktívnejším krajom prostredníctvom podpory a realizácie inovácií a celého inovačného ekosystému a jeho aktérov.

Regionálna inovačná stratégia (RIS) Košického kraja predstavuje aktívny nástroj na posilnenie konkurencieschopnosti regiónu, čo priamo závisí od toho, do akej miery dokáže využívať výsledky vedy a výskumu v praxi, keďže práve veda a výskum majú priamy vplyv na rozvoj inovácií a inovačných procesov.

Predložený strategický dokument nadväzuje na Stratégiu inteligentnej špecializácie SK RIS3 2021+ na Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja a Integrovanú územnú stratégiu (IÚS) kraja a ďalej rozvíja ich víziu a smerovanie na úrovni sektorovej regionálnej stratégie kraja.

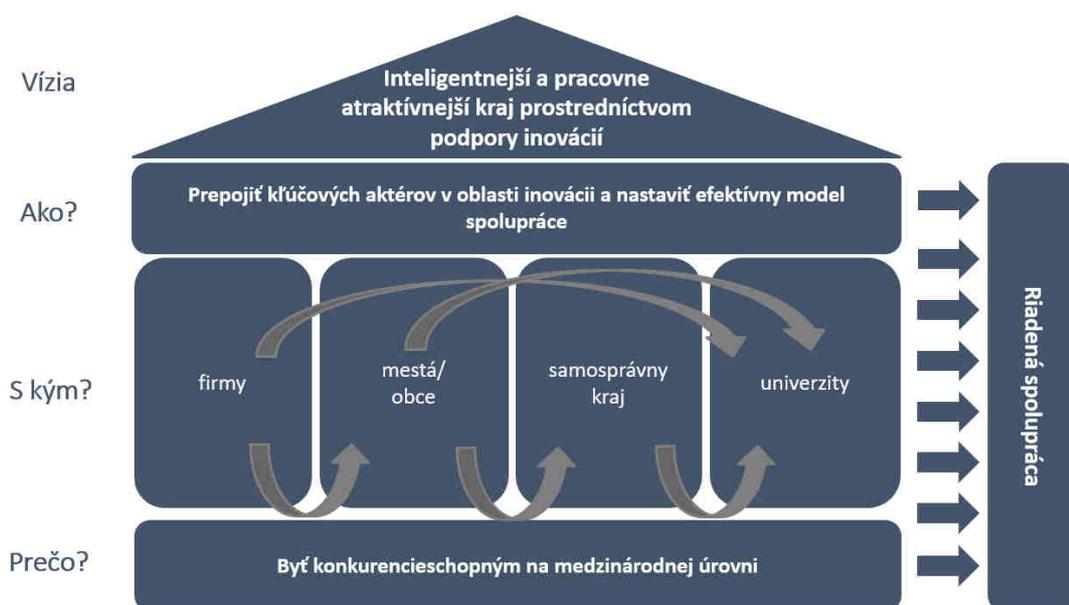
Cieľom predloženého strategického dokumentu je predstaviť koncept spoločnej platformy, ktorá bude prepájať kľúčových aktérov v oblasti inovácií a nastaví efektívny model ich vzájomnej spolupráce. RIS KK preberá tú časť spoločnej vízie a sústavy cieľov, ktorá je priamo naviazaná na podporu inovačného prostredia, tvorbu špecializovaných pracovných miest a podporu podnikateľského prostredia. RIS KK má vo vzťahu k PHRSR KK a IUS KK postavenie sektorovej regionálnej stratégie.

Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021-2030 podlieha konaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“).

3. Hlavné ciele

Vízia rozvoja do roku 2030:

Zlepšiť život obyvateľov kraja a stať sa konkurencie schopným, ekonomicky prosperujúcim a pre ľudí atraktívnejším krajom prostredníctvom podpory a realizácie inovácií a celého inovačného ekosystému a jeho aktérov.

Hlavný cieľ:

Cieľom predloženého strategického dokumentu je predstaviť koncept spoločnej platformy, ktorá bude prepájať kľúčových aktérov v oblasti inovácií a nastaví efektívny model ich vzájomnej spolupráce. Naplneniu tejto ambície bude slúžiť novovzniknuté Inovačné centrum Košického kraja (ICKK).

ICKK predstavuje hlavný výstup RIS KK, ide o centrálnu informačnú a komunikačnú platformu zastrešujúcu inovačné aktivity v Košickom kraji, ktorá bude spájať kľúčových aktérov a vytvárať pre nich priestor pre efektívnu spoluprácu. ICKK by malo prispieť k oživeniu rastu regiónu, rozvoju odvetví s vysokou pridanou hodnotou, rastu zamestnanosti, zvyšovaniu regionálnej a globálnej konkurencieschopnosti a dlhodobu udržateľnému hospodárskemu rastu. Poslaním ICKK je aj motivovať a spájať univerzity, verejnú správu a podnikateľský sektor a vytvárať podmienky pre výmenu informácií, tvorbu nových produktov a služieb, zdieľanie nových poznatkov a tým zvýšenie inovačného potenciálu celého kraja.

Kľúčové oblasti zamerania / stratégie RIS KK:

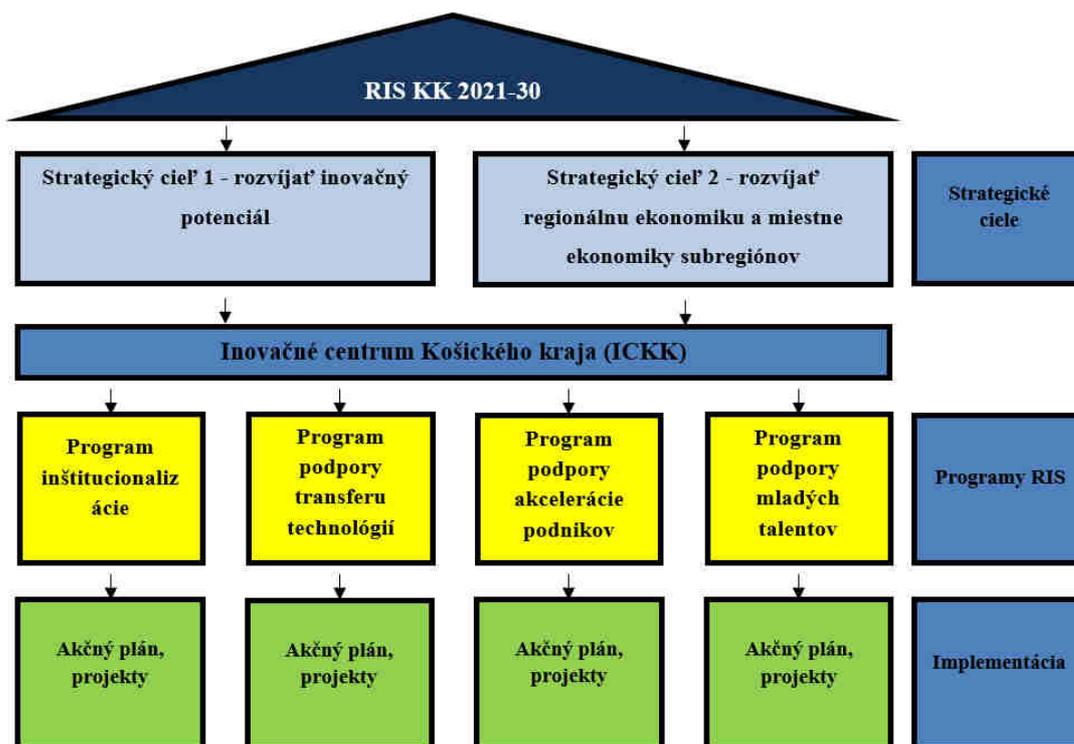
- posilnenie inovačného ekosystému a rozvoj perspektívnych odvetví priemyslu (rozvoj a modernizácia vedecko – výskumnej a start-upovej infraštruktúry, rozvoj IT sektora),
- technologický transfer (zlepšenie prepojenia a spolupráce medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi),
- podpora akcelerácie podnikov,
- podpora vzdelávania a mladých ľudí v regióne (posilnenie celoživotného vzdelávania, rekvalifikácie, podpora rozvoja zručností a znalostí...).

Kľúčové oblasti RIS KK sa ďalej špecializujú na cieľové oblasti ako zdravotníctvo, sociálne/kultúrne oblasti, vzdelávanie, IT, poľnohospodárstvo a životné prostredie.

Formulácia vízie a cieľov RIS KK nadväzuje na smerovanie IÚS a taktiež sa opiera o rozsiahly zber údajov a analýzy prostredia a viacúrovňové diskusie s kľúčovými aktérmi, ktorí sa aktívne podieľajú na tvorbe stratégie a realizácii stanovených aktivít. RIS KK nadväzujúc na ambície IÚS rozvíja nasledovné strategické ciele a priority:

- Strategický cieľ 1 - rozvíjať inovačný potenciál
 - Priorita 1.1 - zlepšiť inovačný ekosystém s dôrazom na technologický transfer univerzít a potreby regiónu
 - Priorita 1.2 - zlepšiť výsledky vedy a výskumu
 - Priorita 2.4 - zlepšiť podmienky pre život kvalifikovaných mladých ľudí a ich rodín a udržať kvalifikovaných a talentovaných ľudí v regióne
- Strategický cieľ 2 - rozvíjať regionálnu ekonomiku a miestne ekonomiky subregiónov

Obr.: Programy a implementácia RIS KK

Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021-2030 v rámci uplatnení strategických cieľov prispeje k rastu inovačnej výkonnosti regiónu a zvýšeniu jeho konkurencieschopnosti na medzinárodnej úrovni.

4. Obsah (Osnova)

Predmetné oznámenie o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z.z. vychádza z pracovnej verzie dokumentu RIS KK. V prípade zmeny uvedeného návrhu sa tieto odrazia v dokumentácii z ďalších krokov procesu posudzovania RIS KK podľa zákona č. 24/2006 Z.z..

Obsah strategického dokumentu:

1. Úvod
2. Metodika
3. Analytická časť
4. Strategická
5. Programová časť
6. Akčný plán
7. Záver
8. Prílohy

5. Uvažované variantné riešenia

Strategický dokument „Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021-2030“ vznikol formou priebežného prejednávania jednotlivých návrhov a variant. Vzhľadom na charakter dokumentu, teda k procesu jeho spracovania na princípe partnerstva, výstupná podoba koncepčného dokumentu bude monovariantná.

Diskusia pri formulácii dokumentu prebiehala ako na úrovni interných členov tímu, tak formou zasielania písomných pripomienok k zverejneným návrhom od spolupracujúcich či dotknutých inštitúcií. Konečná verzia RIS Košického kraja bude predložená v jednom variante. V procese posudzovania strategického dokumentu bude porovnávaný a hodnotený stav navrhovaného riešenia so súčasným stavom.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Strategický dokument je časovo naviazaný na nové programovacie obdobie Slovenskej republiky a Európskej únie pre roky 2021 – 2030.

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

RIS KK je zosúladená s IÚS KK a PHRSR KK, pričom preberá časť spoločnej vízie a sústavy cieľov, ktorá je priamo naviazaná na podporu inovačného prostredia, tvorbu špecializovaných pracovných miest a podporu podnikateľského prostredia. RIS KK má vo vzťahu k PHRSR KK a IUS KK postavenie sektorovej regionálnej stratégie.

Vzhľadom k účelu a charakteru dokumentu RIS KK boli zohľadnené nasledovné dokumenty na európskej a národnej úrovni:

Nadradené dokumenty (názov, obstarávateľ dokumentu, časové zameranie, relevantnosť k spracovávanému strategickému dokumentu) - Strategické dokumenty a politiky SR:

- Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018-2030
- koncepcia územného rozvoja Slovenska
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Plán obnovy a odolnosti SR
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Stratégia nízko-uhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Envirostratégie SR 2030
- koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030

Ostatné dokumenty (názov, obstarávateľ dokumentu, časové zameranie, relevantnosť k spracovávanému strategickému dokumentu) napr. schválené stratégie VUC:

- Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022-2030
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)
- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj
- Plán udržateľnej mobility
- koncepcia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030)
- Program obnovy krajiny Košického kraja
- Slovensko, ktoré si verí. Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií do roku 2030
- Ostatné sektorové regionálne stratégie v príprave (školské, sociálne veci, cestovný ruch)
- Strategie CLLD (MAS)
- Akčné plány NRO
- Programy rozvoja obcí (PHRSR miest a obcí)
- Komunitné plány miest a obcí
- Územné plány miest a obcí
- Ostatné sektorové stratégie na miestnej úrovni
- Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji
- Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji
- Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

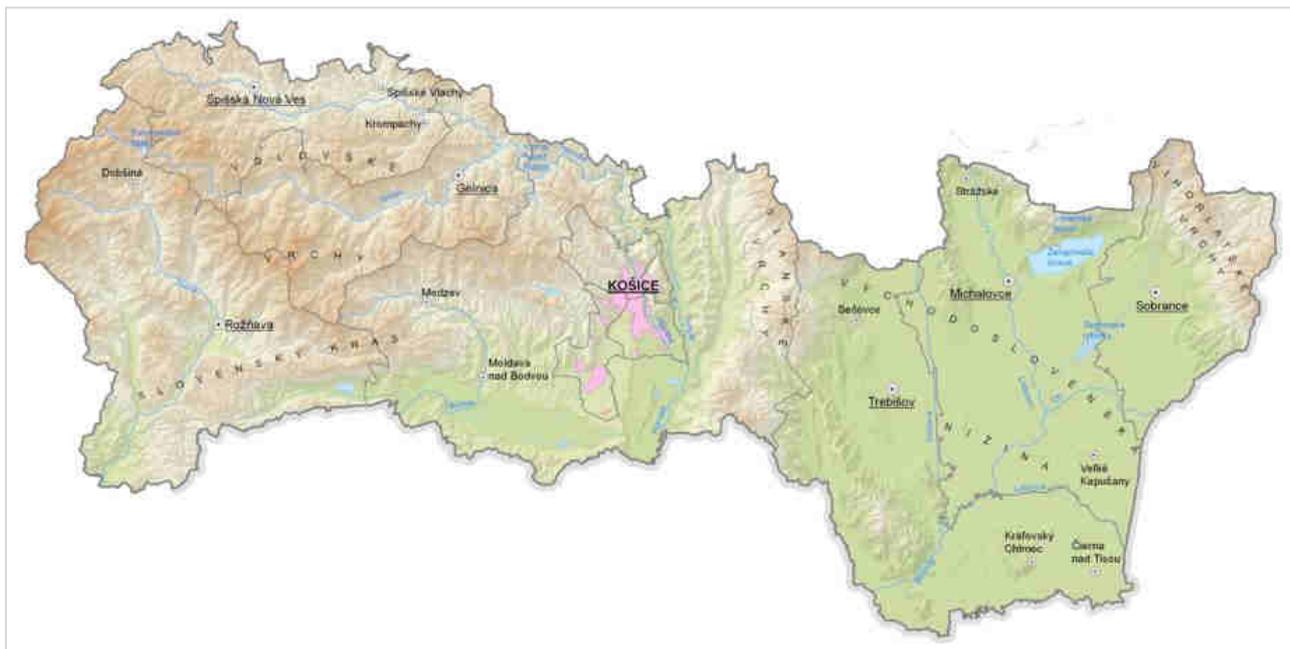
Uznesenie zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

Košický kraj sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenska. Na severe hraničí s Prešovským krajom a na západe s Banskobystrickým krajom. Južnú a východnú hranicu tvoria štátne hranice s Maďarskom a Ukrajinou. Košický kraj je v rámci Slovenska svojou rozlohou štvrtým najväčším (6 754,5 km²) a počtom obyvateľov druhým najväčším krajom. Mesto Košice je administratívnym, hospodárskym, politickým, školským a kultúrnym centrom kraja, pozostáva z 22 mestských častí s vlastnou miestnou samosprávou a je druhým najväčším mestom na Slovensku.

Na základe územnosprávneho členenia pozostáva Košický kraj z 11 okresov, z čoho 4 okresy sú na území mesta Košice (Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice – okolie, Gelnica, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves a Trebišov) a zo 440 obcí, z ktorých má 17 štatút mesta. V Košickom kraji žilo k 31.12.2021 spolu 780 288 obyvateľov, z čoho takmer tretina (227 458 obyvateľov, 29,2%) žila v krajskom meste Košice. Hustota obyvateľov na 1 km² dosiahla 115,51 obyvateľov, čo je o 4,53 obyvateľov viac než v priemere za Slovensko. K najhustejšie osídleným patria štyri okresy ležiace na území mesta Košice, podstatne redšie je osídlenie v okrese Sobrance, Gelnica a Rožňava.

Obr.: Mapa VÚC Košický samosprávny kraj

Územím Košického kraja prebiehajú významné nadregionálne cestné, železničné a energetické dopravné ťahy v smere východ – západ a sever – juh. V oblasti cestnej dopravy sú to európske trasy E 50 (Žilina – Prešov – Košice – Michalovce štátna hranica s Ukrajinou), E 71 (Košice – štátna hranica s Maďarskom – Miskolc) a E 58 (Zvolen – Rožňava – Košice – štátna hranica s Ukrajinou). Košický kraj má hustú sieť železničných tratí, ktoré ho spájajú s okolitými štátmi EÚ.

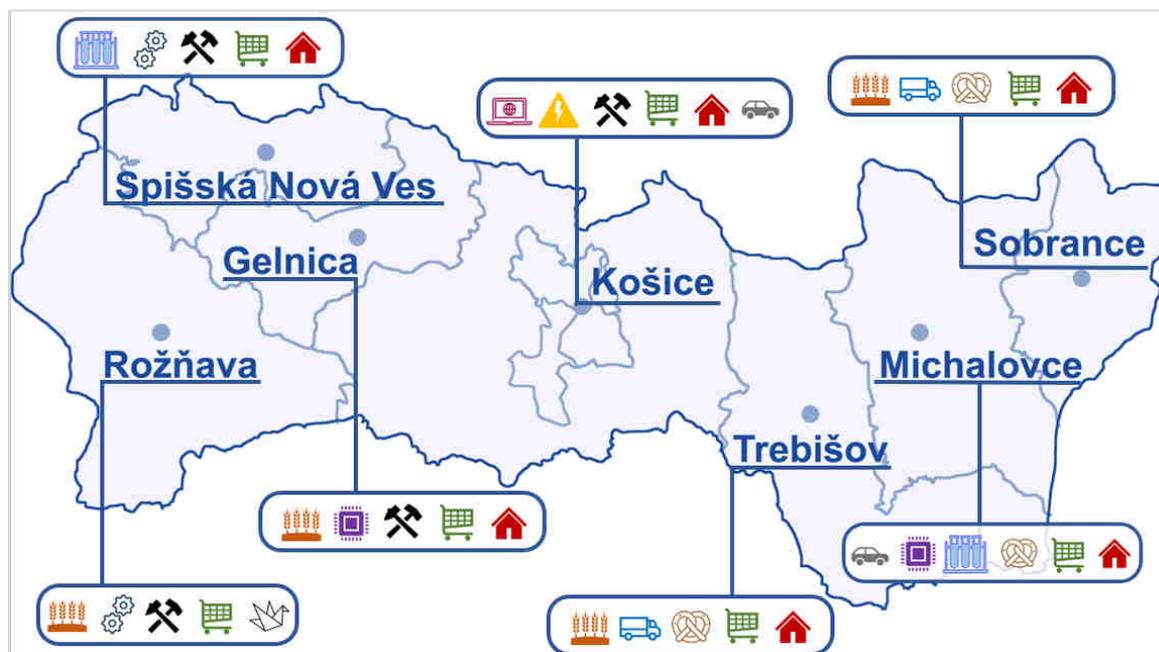
Košický kraj má významný inovačný potenciál, ktorý je reprezentovaný najmä univerzitami, výskumnými ústavmi Slovenskej akadémie vied, univerzitnými vedeckými parkami, ako aj súkromnými výskumno-vývojovými ústavmi. K rozvojovému potenciálu Košického kraja patrí aj kreativita ľudských zdrojov, ktoré spolu s kultúrnymi zdrojmi tvoria súčasť kreatívnej ekonomiky.

Odvetvia priemyselnej výroby

Hospodárstvo kraja je ovplyvnené silnou priemyselnou základňou Košickej aglomerácie a vybraných okresov Michalovce, Spišská Nová Ves a Košice – okolie, kde je aj najväčšia koncentrácia veľkých firiem a malých a stredných podnikov. Najdôležitejšie odvetvia priemyselnej výroby v kraji predstavuje kovovýroba, hutníctvo, automobilový priemysel, strojárstvo, elektrotechnika a informačné technológie, pričom práve IT priemysel predstavuje perspektívne odvetvie kraja do budúcnosti.

Dominantné odvetvia priemyselnej výroby v jednotlivých okresoch je rozmanité – kovovýroba a hutníctvo (Košice, Spišská Nová Ves, Gelnica, Rožňava), strojárstvo (Spišská Nová Ves, Rožňava), elektrotechnika (Michalovce, Gelnica), chemický priemysel (Michalovce, Spišská Nová Ves), potravinárstvo (Trebišov, Sobrance, Michalovce), papierenská výroba (Rožňava), automobilový priemysel (Košice, Michalovce). Vo všetkých okresoch je významným prvkom aj obchod, stavebníctvo a poľnohospodárstvo. Prehľad najdôležitejších odvetví hospodárstva v rámci okresov dotknutého Košického kraja je znázornený na nasledujúcom obr.:

Obr.: Prehľad najdôležitejších odvetví hospodárstva v rámci okresov dotknutého Košického kraja

Piktogram	Priemyselné odvetvia
	Poľnohospodárstvo
	Veľkoobchod, maloobchod
	IT
	Doprava a skladovanie
	Kovovýroba a hutníctvo
	Elektrotechnika
	Výroba výrobkov pre domácnosť, hygienické a toaletné výrobky
	Automobilový priemysel
	Potravinárstvo
	Strojárstvo
	Chemický priemysel
	Stavebníctvo
	Energie a ťažba

V Košickom kraji dlhodobo pretrváva vysoká miera nezamestnanosti s výrazným podielom dlhodobo nezamestnaných, nízka úroveň priemerných miezd, stagnuje dominantný hutnícky priemysel a pod. Na druhej strane je tu intenzívne sa rozvíjajúci IT sektor, priestor pre tvorbu pracovných miest s vysokou pridanou hodnotou a vysokým ohodnotením a inovačný potenciál kraja, ktorý sa za posledné roky rozvinul najmä cez rozvoj a modernizáciu vedecko-výskumnej a start-upovej infraštruktúry, zvyšuje sa aj hustota väzieb medzi firmami a ich prepojenia na univerzity. Ten je však dominantný zatiaľ len v krajskom meste. Stále však Košický kraj patrí k priemerným inovátorom, čo podnecuje k rozvoju aktivít v tejto oblasti.

Nasledujúce kapitoly 1 a 2 popisujú vstupy a výstupy navrhovaného strategického dokumentu primerane k súčasnému stavu jeho poznania a rozpracovanosti.

Vzhľadom na charakter a dosah strategického dokumentu budú údaje o vstupoch a výstupoch konkretizované a kvantifikované v ďalších etapách rozpracovania a realizácie strategického dokumentu a následne pri realizácii konkrétnych projektov v rámci realizácie strategického dokumentu.

1. Požiadavky na vstupy

V procese spracovania strategického dokumentu boli zozbierané a spracované relevantné údaje v oblasti vedy, výskumu a inovácií na úrovni Košického kraja, na jednotlivých univerzitách boli posúdené aktuálne existujúce zdroje, ako aj budúce možnosti infraštruktúry a služby výskumu a vývoja pre potreby praxe.

Surovinové a materiálové vstupy

Zvýšené nároky v oblasti surovinových a materiálových zdrojov budú najmä v oblasti budovania infraštruktúry, stavebnej činnosti a zavádzaní nových inovatívnych technológií.

Zdroje energie, nároky na dopravnú a inú infraštruktúru

Pre uskutočnenie cieľov a opatrení strategického dokumentu budú využívané súčasné možnosti napojenia sa na sieť existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry. S ohľadom na požadovaný stupeň konkrétnosti strategického dokumentu a rozsah spracovania oznámenia nie je možné v súčasnosti kvantifikovať rozsah surovinových a materiálových vstupov.

Prísun energií je zvládnuteľný a nie je obmedzujúcim faktorom pre úspešnú implementáciu strategického dokumentu.

Nároky na pracovné sily

Pre úspešnú implementáciu strategického dokumentu je potrebné zabezpečiť dostatočný počet kvalifikovaných pracovníkov vo všetkých oblastiach zahrnutých v rámci strategického dokumentu, ako aj na úrovni štátnej správy a samosprávy.

Finančné nároky

RIS KK je nástrojom čerpania prostriedkov z fondov EÚ týkajúcich sa výskumu, vývoja a inovácií a z nového Operačného programu Slovensko v období 2021 – 2027 v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) a ďalšími. V tejto fáze nemožno informácie o finančných nárokoch strategického dokumentu kvalifikovane určiť ani odhadnúť.

2. Údaje o výstupoch

Hlavným výstupom tvorby Regionálnej Inovačnej Stratégie je Inovačné centrum Košického kraja (ICKK), ktoré je zodpovedné za jej implementáciu. Úlohou ICKK je podporiť rozvoj inovačného ekosystému, zvýšiť inovačný potenciál, vytvoriť udržateľné podmienky pre rast a rozvoj nových podnikateľských subjektov, spomaliť alebo úplne zastaviť odliv mozgov a prepájať jednotlivých inovačných aktérov v rámci Košického kraja.

Merateľné ukazovatele a ich hodnoty budú zostavené podľa schválených a rozpracovaných operácií v súlade s navrhovanými strategickými cieľmi a prioritami RIS KK. Systém merateľných ukazovateľov bude napojený na strategické ciele, jednotlivé programy a akčné plány ICKK a umožní vyhodnotiť progres implementácie strategického dokumentu.

Výstupy priamo ovplyvňujúce životné prostredie sa nepredpokladajú, ich podrobnejšie zhodnotenie bude vykonané v ďalších fázach posudzovania vplyvu na životné prostredie.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Z pohľadu charakteru predkladaného strategického dokumentu v rámci dotknutého Košického samosprávneho kraja je možné predpokladať priame a nepriame vplyvy na obyvateľstvo, prírodné prostredie, sociálno-urbánny komplex, ako aj na kvalitu a pohodu života obyvateľov vymedzeného územia.

Realizáciou strategických cieľov, programov a akčných plánov (projektov) strategického dokumentu dôjde k posilneniu inovačného ekosystému a rozvoju perspektívnych odvetví priemyslu (rozvoj a modernizácia vedecko – výskumnej a start-upovej infraštruktúry, rozvoj IT sektora) v rámci Košického kraja, pričom pozitívne vplyvy strategického dokumentu sa budú prejavovať aj vo zvýšení kvality a dostupnosti vzdelávania, v oblasti výskumu a vysokého školstva s cieľom spomalenia alebo zastavenia odlivu mozgov v rámci dotknutého kraja.

Uplatňovanie strategického dokumentu prispeje k vytvoreniu high-tech pracovných miest v oblastiach, ako napr. elektro-strojárstvo, mikrotechnológie, informatiky, elektroniky, strojárstva opierajúce sa o mikro a nanosystémy, atď., taktiež prispeje k efektívnejšiemu previazaniu univerzitného a podnikateľského sektora v rámci start-up/spin-off spoločností ako výsledok aktivít technologických a inovačných parkov univerzít.

Realizácia strategického dokumentu RIS KK v rámci jednotlivých programov posilnenia inovačného ekosystému a rozvoja perspektívnych odvetví priemyslu, podpory transferu technológií, podpory akcelerácie podnikových inovácií, podpory vzdelávania a mladých talentov sa pozitívne prejaví v oblasti zdravotníctva (biomedicína), materiálom výskume, digitálnych technológiách, sociálne/kultúrnej oblasti, poľnohospodárstve a životnom prostredí.

Pozitívny vplyv strategického dokumentu sa prejaví na raste zamestnanosti v oblasti priemyslu, resp. samotnom rozvoji inovatívnych technológií a posilnenie inovačného ekosystému na území dotknutého kraja s regionálnym a nadregionálnym charakterom.

Pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie RIS KK je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. a následnou realizáciou navrhnutých opatrení na jednotlivé zložky životného prostredia a dotknuté obyvateľstvo.

Navrhované projekty budú realizované tak, aby nedošlo k rizikám pre prírodné ekosystémy a socioekonomické zložky vymedzeného územia.

V záujme riešenia potrieb a dosiahnutia cieľov stanovených v strategickom dokumente vo vzťahu k zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti bude potrebné podporovať iba projekty šetrné k životnému prostrediu, ktoré minimalizujú negatívny dopad na životné prostredie vo vzťahu k využívaniu jednotlivých zložiek životného prostredia (zdrojov). Neefektívne projekty, nešetrné voči životnému prostrediu by nemali byť podporované.

Jednotlivé projekty v rámci špecifických cieľov, ktoré budú dosahovať limitné hodnoty, budú podliehať konaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z..

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

V tomto štádiu prípravy strategického dokumentu sa nepredpokladajú žiadne osobitné riziká vo vzťahu k ochrane životného prostredia a zdravia obyvateľstva, ktoré by vyplývali z uplatňovania strategického dokumentu.

Strategický dokument v rámci jednotlivých programov / akčných plánov (projektov) prispeje k zlepšovaniu služieb obyvateľom priamo spojených s podporou rozvoja vzdelávania, rozvojom kvalitných služieb v sociálnej/kultúrnej oblasti, v oblasti zdravotníctva, biomedicíne, atď. s pozitívnym spoločenským dopadom na zvýšenie kvality života občanov v regióne.

Pri dodržaní platných, zákonom stanovených limitov a noriem pre všetky oblasti zahrnuté v strategickom dokumente nepredpokladáme negatívne ovplyvnenie, resp. zhoršenie ani ohrozenie zdravotného stavu dotknutého obyvateľstva.

5. Vplyvy na chránené územia (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území Natura 2000, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.) vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Chránené územia, výtvoary a pamiatky

Vplyvy na národnú sústavu chránených území

Národnú sústavu chránených území tvorí v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov 9 národných parkov (platí 3. stupeň ochrany, v ochranných pásmach 2. stupeň ochrany), 14 chránených krajinných oblastí (2. stupeň ochrany) a 110 MCHÚ (NPR, PR, NPP, PP, CHA, CHKP s 3., 4. alebo 5. stupňom ochrany).

Výmera národných parkov dosahuje 6,48 % rozlohy SR a výmera chránených krajinných oblastí tvorí 10,66 % rozlohy SR. Veľkoplošné chránené územia teda tvoria spolu 22,65 % z územia SR (vrátane ich OP).

Z veľkoplošných chránených území sa na území Košického kraja sa nachádzajú alebo čiastočne zasahujú 2 národné parky – Národný park Slovenský raj a Národný park Slovenský kras s celkovou rozlohou 48 844 ha a 2 chránené krajinné oblasti – Latorica a Vihorlatský prales s celkovou rozlohou 34 106 ha. Chránené územia týchto kategórií zaberajú spolu cca 13% z celkovej plochy kraja.

Výmera všetkých MCHÚ (vrátane ich OP) tvorí 2,37 % územia Slovenska. Na území Košického kraja nachádza 127 maloplošných chránených území, v rámci ktorých je zastúpených 29 národných prírodných rezervácií, 40 prírodných rezervácií, 23 národných prírodných pamiatok, 24 prírodných pamiatok a 11 chránených areálov (stav k 31.12.2022, zdroj: ŠOP SR, 2023).

Vzhľadom na charakter dokumentu je možné očakávať sa dá predpokladať, že pri dosahovaní špecifických cieľov strategického dokumentu nebude dochádzať k významným stretom záujmov s ochranou prírody (zvláštna ochrana druhov a stanovišť organizmov). Uvedené konštatovania je však potrebné rozpracovať v ďalších fázach posudzovania jednotlivých projektov.

Zároveň je možné očakávať, že realizáciou príslušných aktivít strategického dokumentu vrátane prijatia príslušných opatrení budú vplyvy na chránené územia environmentálne únosné a realizovateľné.

Vzhľadom na rozsah špecifických cieľov strategického dokumentu konštatujeme, že navrhovaný strategický dokument nebude mať negatívne vplyvy na výtvy a pamiatky.

Vplyvy na Európsku sústavu národných území Natura 2000

Sústavu Natura 2000 tvoria dva typy území: územia európskeho významu vymedzené podľa smernice 92/43/EHS o biotopoch a chránené vtáčie územia vymedzené podľa smernice 79/409/EHS o ochrane vtáctva. Časť siete Natura 2000 sa prekrýva s národnou sústavou chránených území.

Územia európskeho významu (ÚEV)

Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 bol zverejnený národný zoznam území európskeho významu (381 lokalít), ktorý bol v októbri 2017 uznesením vlády SR č. 577/2011 rozšírený o ďalšie lokality a aktualizovaný národný zoznam ÚEV je tvorený 642 lokalitami. Lokality boli vymedzené pre ochranu vybraných druhov európskeho významu a biotopov európskeho významu. Na území Košického samosprávneho kraja sa nachádza 85 lokalít zaradených do zoznamu území európskeho významu, čo predstavuje 13,2 % z celkového počtu ÚEV.

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

CHVÚ sa vyhlasujú za účelom zabezpečenia prežitia a rozmnožovania niektorých druhov vtákov. Sú to biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania, ako aj miesta odpočinku na ich migračných trasách. K 1. januáru 2013 je vyhlásených všetkých 41 CHVÚ z Národného zoznamu chránených vtáčích území. V rámci Košického samosprávneho kraja sa eviduje 10 lokalít zaradených do zoznamu CHVÚ, čo je 24,4% z ich celkového počtu.

Pri plánovaných aktivitách a rozvojových projektoch vzhľadom na súčasne platnú legislatívu v rámci uplatňovania strategického dokumentu sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na lokality sústavy Natura 2000. Na zmiernenie potenciálnych negatívnych vplyvov v súvislosti so špecifickými cieľmi strategického dokumentu na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany sústavy území Natura 2000 v rámci Košického samosprávneho kraja, je potrebné rešpektovať zakázané činnosti definované vo vyhláškach MŽP SR, ktorou sú predmetné územia vyhlásené.

Konkrétne činnosti na úrovni jednotlivých projektov, ktoré sa budú umiestňovať v územiach chránených podľa osobitných predpisov, resp. v ich blízkosti s pravdepodobným negatívnym ovplyvnením predmetov ochrany, budú posúdené z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a v rámci primeraného posúdenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000.

Vplyvy na chránené vodohospodárske oblasti

Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) sú územia, v ktorých sa vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd, a z ktorých je potrebné v maximálnej miere vylúčiť účinky nepriaznivo ovplyvňujúce kvalitatívny alebo kvantitatívny režim vôd. Na území Košického kraja sa nachádzajú, resp. čiastočne zasahujú štyri CHVO.

Navrhovaný strategický dokument nebude negatívne ovplyvňovať vodohospodársky chránené oblasti ani vyhlásené pásma hygienickej ochrany podzemných vôd (v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)).

Ochranné pásma

Pri uplatňovaní strategických a špecifických cieľov strategického dokumentu bude potrebné dodržať ochranné pásma podzemných a nadzemných vedení a stavieb vymedzených STN a zákonom č. 24/2006 Z. z..

Opatrenia na zamedzenie negatívnych vplyvov

Medzi opatrenia identifikované v tomto stupni prípravy dokumentácie patria:

- zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých činností / projektov v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov.
- zabezpečiť zvyšovanie pridanej hodnoty projektov v súlade s ochranou životného prostredia (znižovanie energetickej náročnosti výrobného procesu, nakladanie s odpadom, zavádzanie inovatívnych technológií a postupov a i.),
- pri rozhodovaní vo výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po skončení spolufinancovaného projektu.

V rámci procesu posudzovania bude uplatnený princíp predchádzania prípadných predpokladaných vplyvov pomocou formulácie podmienok a limitov k jednotlivým dotknutým opatreniam. Významným hľadiskom bude dôsledný výber predkladaných projektov a riadna priebežná i záverečná kontrola pri realizácii jednotlivých opatrení. Nezanedbateľné je aj možné súbežné pôsobenie niekoľkých realizovaných opatrení v rámci jedného, či na seba nadväzujúcich území.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s realizáciou strategického dokumentu sa v tomto štádiu posudzovania dajú predpokladať len vo veľmi všeobecnej miere. Kľúčovými rizikami súvisiacimi s tvorbou a implementáciou strategického dokumentu sú:

- legislatívne bariéry,
- nečinnosť resp. zahltenosť správnych orgánov,
- nedostatočná pružnosť riadiacich orgánov a sprostredkovateľských orgánov,
- majetkové a právne záležitosti ovplyvňujúce realizáciu rozvojových aktivít,
- nedostatok finančných prostriedkov,
- nedostatok ľudských kapacít,

- vis maior,
- administratívne prekážky a neprimeraný formalizmus pri čerpaní zdrojov z EÚ a pod.

K ďalším rizikám patria:

- nedostatočné implementačné mechanizmy,
- slabá motivácia spolupracovať,
- nedostatočné vzdelávanie,
- politické vplyvy,
- neprimeraný individualizmus pri realizácii rozvojových aktivít.

Podrobnejšia analýza bude vykonaná v ďalších fázach posudzovania vplyvov na životné prostredie.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Navrhovaný strategický dokument rieši otázky a problémy na úrovni dotknutého samosprávneho kraja a dosahovanie cieľov stanovených pre celú SR. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice SR súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu sa nepredpokladajú.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení

Zainteresovanou verejnosťou sú predovšetkým obyvatelia dotknutých obcí Košického samosprávneho kraja a každý kto prejaví záujem o strategický dokument. Ďalej sem patria občianske iniciatívy, občianske združenia a mimovládne organizácie, podporujúce ochranu životného prostredia, ktoré prejavia záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania v zmysle ustanovení §24 až §28 zákona č. 24/2006 Z. z..

Prípravu a implementáciu RIS Košického kraja koordinuje pracovná skupina, ktorej členmi sú predstavitelia Košického samosprávneho kraja, mesta Košice, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Technickej univerzity v Košiciach, Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Ďalší členovia predstavujú pridružených členov združenia, pričom nimi sú všetky subjekty, ktoré sa chcú aktívne podieľať na rozvoji inovačného ekosystému KSK. K nim patrí aj novovznikajúci subjekt Košický klaster nového priemyslu (Cassovia New Industry Cluster – CNIC). Predmetom činnosti pracovnej skupiny je zozbierať relevantné údaje v oblasti vedy, výskumu a inovácií na úrovni Košického kraja, ich spracovanie, porovnanie, analýza súčasného stavu, dostupných nástrojov a potenciálnych možností, a tiež vyhodnotenie a prioritizácia konkrétnych predkladaných zámerov/projektov s ohľadom na budúce potreby a rozvojové ambície kraja.

2. Zoznam dotknutých subjektov

Dotknutými subjektmi sú: dotknutý Košický samosprávny kraj SR, susedné samosprávne kraje SR, ministerstvá SR, regionálne orgány štátnej správy, dotknuté obce Košického kraja:

- Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo dopravy SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo spravodlivosti SR,
- Košický samosprávny kraj,
- Prešovský samosprávny kraj,
- Banskobystrický samosprávny kraj,
- Krajský pamiatkový úrad Košice,
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja,
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Košice - okolie, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Sobrance, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Spišská Nová Ves, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Trebišov, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Gelnica, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Obce Košického samosprávneho kraja.

3. Dotknuté susedné štáty

Významné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa nepredpokladajú.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu)

Predkladané oznámenie o strategickom dokumente obsahuje prílohu - strategický dokument: „Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2021-2030“, KSK, 2021.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Integrovaná územná stratégia Košického kraja 2022-2030,
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027 (s výhľadom do roku 2030),
- Program Slovensko 2021 – 2027, jún 2022
- Komplexná analýza stavu výskumu a inovácií v SR,
- Schéma minimálnej pomoci na podporu priemyselných klastrových organizácií (2022-2023),
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2020-2024,
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj,
- Národné priority Implementácie Agendy 2030,
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030,
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030,
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050,
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky,
- Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovacom období 2021-2027,
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja (2020),
- Územný plán mesta Košice – Stav zmien a doplnkov – október 2018,
- Zákon č. 543/2002 Z.z. Zákon o ochrane prírody a krajiny,
- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Oznámenie o strategickom dokumente bolo vypracované v mesiaci apríl v roku 2023.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

Spracovateľom oznámenia je firma EKOJET, s.r.o., Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Potvrdzujem správnosť údajov.

.....
JUDr. Boris Bilčák – riaditeľ Úradu KSK
Úrad Košického samosprávneho kraja
oprávnený zástupca obstarávateľa

.....
Mgr. Tomáš Šembera,
za spracovateľa oznámenia

V Bratislave, dňa 28.04.2023

Prílohy